

Hedef

Daha önceki ünitelerde önerilen fikirlerin birçoğu ana dil dersinde de kolaylıkla uygulanabilir. Aşağıda yer alan yazma görevleri benzer bir yaklaşımla seçildi. Bunlar, ana dil eğitime katılan öğrencilerin yakından tanıdığı iki kültürlü ve iki dilli yaşamla ilgili konular olduğu gibi, köken ülkeyle ilgili konular da olabilir.

1. Bilmeceli Metinler

4.-9. Sınıflar

30 dk.

Öğrencilerin, köken ülkelerinin tarihi, kültürü veya coğrafyasıyla ilgili bir konuyu veya olayı anlatmaları istenir, ancak anlatılan şahsiyetin, şehrin veya olayın ismi söylenmez. Seçilen konular tarih, kültür, coğrafya veya o ülkeyle ilgili önemli şahıslarla sınırlı tutulur. Etkinlik, başta sözlü olarak yapılır, sonra bilmeceler yazılı olarak hazırlanır, toplanır ve öğrenciler arasında değiş tokuş edilir.

2. Röportajlar, Afişler, Sunumlar

3.-9. Sınıflar

Öğrenciler, büyükçe bir ders projesi çerçevesinde, köken ülkede yaşanmış bir olay, yaşamış olan (veya halen yaşayan) bir şahsiyet veya o ülkede bulunan bir yerle ilgili bir röportaj, afiş veya sunum hazırlarlar. Sunum biçimine (örneğin, afiş veya sunumla birlikte hazırlanacak çalışma kâğıdına) öğrencilerle birlikte karar verilir. Projenin hedefleri yaşa uygun biçimde belirlenir. Proje ve sunumlar için 2 veya daha fazla blok ders ayrılmalıdır. Projenin uzun tatillerden önce ilan edilmesi önerilir, böylece öğrenciler tatilde konuyla ilgili malzeme toplayıp hazırlık yapabilirler.

3. Çalışma Kâğıtları, Bilgi İçeren Metinler, Bilgi Yarışması vs.

4.-9. Sınıflar

45 dk.

Ana dil dersinde öğretmenlerin tüm çalışma kâğıtlarını, bilgisayar sunumlarını, bilgi içeren metinleri, görselleri vs. hazırlamalarını beklemek yerine, bazı durumlarda, bunu pekâlâ öğrenciler de yapabilirler. Böyle bir çalışmada öğrenciler, konuyu gözden geçirip tekrar ederken çok şey öğreneceklerdir. Bu çalışma öncesinde nasıl bir ders materyalin oluşturulacağını ayrıntılı bir biçimde konuşmak gerekir (örneğin, konuyla ilgili bir çalışma kâğıdı hazırlanabilir veya işlenen ünitenin sonunda bir bilgi yarışması düzenlenebilir).

4. Söyleşiler, Fiktif (Kurgusal) Söyleşiler

5.-9. Sınıflar

Öğrencilere, önceden birlikte karar verilmiş bir konu hakkında söyleşi yapmak, bunu yazılı olarak belgeleme ve projeyi sınıf ortamında sunma görevi verilir. Söyleşi yapabilecekleri kişiler ve olası konular şunlar olabilir: Anne babanızın veya büyükanne büyükbabanızın çocukluk yıllarına ilişkin anıları / Köken ülkede yaşayan bir yaşıt çocukla boş zamanlarında neler yaptığını ve gelecekle ilgili neler düşündüğünü konuşmak / Öğrencilerin yaşadıkları ülkedeki kişilerle ırkçılık, yabancılar ve uyum konularını ele alan söyleşiler yapmak. Önemli: Söyleşinin nasıl yapılacağını öğrencilerle önceden ele almak gerekir: Başlıca sorular önceden hazırlanır ve yazılır, açık uçlu sorular sorulur (cevabı evet/hayır olan sorular yerine anlatmayı teşvik eden sorular "...konusunu bana anlatabilir misiniz?", söyleşiyi yapan olabildiğince az konuşur. Söyleşinin hangi yöntemle yazılı olarak kayda geçirileceği önceden belirlenir: Söylenen her şeyi kelime kelimesine yazmak gerekmez, özetlenebilir. Söyleşiyi kaydetmek için kayıt cihazı veya cep telefonu kullanılabilir. İlgili çekici alternatif: Kendi ülke ve kültürünüze ait tanınmış bir şahsiyet (politika veya kültür hayatından olabilir) ile hayali bir söyleşi kurgulamak ve bunu yazmak.

5. Dilekçeler, Çağrılar

5.-9. Sınıflar

45 dk.

Köken ülkede veya öğrencilerin yaşadıkları ülkedeki olumsuz olaylar veya yetersizlikler sınıfta tartışılır. Sonra, durumu iyileştirmek için kime veya hangi kuruma dilekçe yazılabileceği, bununla ilgili, basın dâhil, kime çağrı yapılabileceği ve bu çağrının nasıl olabileceğine ilişkin konular ele alınır. Öğrenciler, dilekçe veya çağrı metnini hazırlar ve kendi aralarında değerlendirir.

dirirler. Yazılan dilekçelerin gönderilip gönderilmeyeceğini, duruma göre ve her bir dilekçe için ayrı ayrı kararlaştırmak gerekir. Örnekler: Köken ülkenin Cumhurbaşkanı'na veya Meclis Başkanı'na güncel bir olumsuzluk hakkında yazılan dilekçeler veya çağrılar / Öğrencilerin yaşadıkları ülkede yabancı düşmanlığı yapan bir parti veya kuruma yazılan bir mektup veya yapılan bir çağrı.

6. Mektuplar, E-Postalar, Kısa Mesajlar (SMS), Sınıfça Yapılan Yazışmalar, Elektronik Günlükler (Blog), Sohbetler (Chat)

2.-9. Sınıflar

Ünite 12'de Okuyucu Odaklı Yazma ünitesinde, aynı dili konuşanlar arasında değişik ilgi çekici ve gerçek iletişim kurma seçeneklerine yer verilmişti: Geleneksel mektup yazmanın yanı sıra, günümüzde, okul ve ders ortamında e-posta ve kısa mesaj (sms) gibi yeni yazılı iletişim biçimlerini kullanmak veya değişik dillerde yazılan elektronik günlüklere (blog) ve sohbetlere (chat) katılmak mümkündür. Ancak bu forumlara katılan öğrencilerin kendi özel verilerini mutlaka gizli tutmalarına ve uygunsuz forumlara kesinlikle katılmalarına dikkat etmek gerekir.

Gerçek okuyuculara yazı yazmanın ilgi çekici bir diğer alternatifi ise öğrencilerin (kurgusal) mektup, e-posta veya kısa mesajlarla (sms), tarihi veya günümüzde yaşayan kişilere, politikacılara veya sanatçılara yazmaları ve yazılanları daha sonra birbirlerine okumalarıdır.

Yine gerçek yazma vesileleri için anneler günü, yeni yıl veya bir ulusal bayram için güzel süslemelerle hazırlanan tebrik kartları düşünülebilir. Veli toplantıları veya kültür geceleri için dağıtılan davetiyeler de yine ana dil dersinde öğrenciler tarafından hazırlanabilir.

7. Konu veya Sorun Odaklı Metinler

5.-9. Sınıflar

45 dk.

İki kültür ve iki dile yetişmenin iyi tarafları olduğu gibi, zor tarafları da var. Kişi, çift yönlü kaynaklardan beslenebileceği gibi, hem köken ülkede, hem yaşadığı ülkede çeşitli önyargılar veya zorluklarla da karşılaşabilir. Bu konuları ele alarak öğrencilerin kimliklerini bulmalarına ve yaşadıkları ülkede kendilerini geliştirmelerine yardımcı olmak, ana dil eğitiminin önemli amaçlarından biridir. Bu konuların, sözlü olarak münazara gruplarında ya da düşünmeyi teşvik edecek makaleler çerçevesinde yazılı olarak ele alınması öğrencilere önemli katkılar sağlayacaktır. Yazma görevleri için örnek konu başlıkları şunlar olabilir: İki dile ve iki kültürle yetişmenin avantajları ve dezavantajları konusunda düşündüklerim ve hissettiklerim / Yaşasın, iki dilliyim. / Burada ve köken ülkemde hissettiklerim / vs.

8. Hayal Gücüne Dayanan Metinler, Dilekler ve Vizyonlar

3.-9. Sınıflar

45 dk.

Olası konu başlıkları:

Aile büyüklerimin ülkesinde (veya yaşadığım ülkenin) Başkanı olsaydım / 20 yıl sonra hayatımın nasıl olmasını isterim / Herkesin mutlu ve huzurlu yaşayacağı bir dünya / 50 yıl sonra çözmüş olacağımızı ümit ettiğim sorunlar (veya 50 yıl sonra hala devam edeceğini düşündüğüm sorunlar / vs.)

9. Karşılaştırmalı Dil Etkinlikleri

3.-9. Sınıflar

45 dk.

Ana dile okul dili veya standart dil ile yerel ağız arasında çeşitli zorluk düzeylerine göre karşılaştırmalı etkinlikler yapmak mümkündür. İlgi çekici öğrenme süreçleri olan bu tür etkinlikler, öğrencilerin iki dildeki yetkinliklerini geliştirmelerine katkı sağlar. Öğrencilerin, okulda öğrendikleri veya bildikleri başka dilleri olması halinde, bu diller de sürece dâhil edilir. Karşılaştırmalı dil etkinlikleri için çeşitli örnekler:

- Farklı dillerde aynı anlama gelen kelimeleri toplamak ve karşılaştırmak (Örnek: 'Kedi' kelimesinin diğer dillerdeki karşılığı; belirli nesnelere için okul dilinde ve ana dilde kullanılan kelimelerin yerel ağız veya lehçedeki karşılığı vs.).